

**MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
W JELENIEJ GÓRZE
58-506 Jelenia Góra, al. Jana Pawła II 7**

**SPRAWOZDANIE ZA ROK 2019
DOTYCZĄCE REALIZACJI GMINNEGO
PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY
DLA MIASTA JELENIEJ GÓRY
NA LATA 2018 – 2020**

SPIS TREŚCI

Wstęp	2
1. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych i rozwiązywanie już istniejących	3
1.1. Praca socjalna prowadzona w środowiskach zagrożonych występowaniem dysfunkcji i w rodzinach dysfunkcyjnych	3
1.2. Praca z rodziną prowadzona przez asystenta rodziny	4
1.3. Stały nadzór kuratora	7
1.4. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, wsparcie i pomoc osobom doznającym przemocy oraz realizacja programów edukacyjno – korekcyjnych dla sprawców przemocy	7
1.5. Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami uniemożliwiającymi prawidłowe wypełnianie funkcji opiekuńczo – wychowawczych, motywowanie do podjęcia terapii i monitorowanie terapii	8
1.6. Podejmowanie działań profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży w sferze patologii społecznych	9
1.7. Podejmowanie działań mających na celu podnoszenie kompetencji rodzin w zakresie prawidłowego pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez organizowanie szkoleń, warsztatów, grup wsparcia, prelekcji, wykładów, spotkań, porad indywidualnych	11
1.8. Zapewnienie dostępności konsultacji i poradnictwa specjalistycznego, w tym psychologicznego, pedagogicznego, prawnego oraz terapii i mediacji	21
1.9. Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom z rodzin niewydolnych oraz uczniom szkół podstawowych i szkół kształcenia specjalnego	23
1.10. Doradztwo zawodowe dla młodzieży, docelowo zmierzające do zdobycia zawodu i usamodzielnienia	24
1.11. Tworzenie warunków do działania rodzin wspierających	24
1.12. Organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży	24
1.13. Rozwijanie aktywnych form integracji społecznej wśród osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz upowszechnianie aktywnej integracji (aktywizacja zawodowa, edukacyjna, społeczna i zdrowotna)	24
2. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny poprzez zabezpieczenie jej podstawowych potrzeb	25
2.1. Udzielanie świadczeń pomocy społecznej oraz kierowanie osób do podjęcia prac społecznie użytecznych	25
2.2. Przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego	26
2.3. Realizacja zadań PFRON z zakresu rehabilitacji społecznej	27
2.4. Pomoc materialna dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych	30
2.5. Pomoc w formie dodatku mieszkaniowego i energetycznego	30
2.6. Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej	30
2.7. Objęcie rodzin wielodzietnych programem zniżek w ramach Jeleniogórskiej Karty Dużej Rodziny i Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny	32

Wstęp

Gminny program wspierania rodziny dla Miasta Jeleniej Góry na lata 2018 – 2020 został przyjęty Uchwałą Nr 457.LIII.2018 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 26 czerwca 2018 r.

Celem nadrzędnym wskazanego wyżej programu jest rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin sprzyjającemu prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w realizacji funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Dla osiągnięcia głównego celu programu wyznaczone zostały do realizacji dwa cele szczegółowe: pierwszy - zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych i rozwiązywanie już istniejących i cel drugi – przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny poprzez zabezpieczenie jej podstawowych potrzeb.

W ramach ww. celów szczegółowych zrealizowanych zostało szereg zadań, które szczegółowo omówione zostały i przedstawione w formie danych liczbowych w dwóch odrębnych rozdziałach niniejszego sprawozdania. Sprawozdanie zostało sporządzone w oparciu o informacje uzyskane z poszczególnych Departamentów Urzędu Miasta – Departamentu Edukacji, Departamentu Spraw Społecznych, Publicznej Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komendy Miejskiej Policji w Jeleniej Górze. Wykorzystano także dane sprawozdawcze za 2019 r. z poszczególnych Działów MOPS.

1. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych i rozwiązywanie już istniejących.

1.1. Praca socjalna prowadzona w środowiskach zagrożonych występowaniem dysfunkcji i w rodzinach dysfunkcyjnych.

Praca socjalna w głównej mierze realizowana jest przez Dział Pomocy Środowiskowej I i II Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Praca socjalna rozumiana jest, jako działalność zawodowa, mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie, poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

W 2019 r. pomocą niematerialną w formie pracy socjalnej objęto 3.195 osób w 2.030 rodzinach z terenu Jeleniej Góry. W okresie sprawozdawczym w wyniku prowadzonej pracy socjalnej usamodzielnionych zostało 153 rodziny. Poradnictwem specjalistycznym objęto łącznie 526 osób z 264 rodzin. Ponadto pracownicy socjalni kierowali do sądu wnioski o podjęcie działań w trybie art. 109 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy w przypadkach, gdy stwierdzono zagrożenie dobra dziecka przebywającego w rodzinie. W 2019 roku wystąpiono z 42 wnioskami w powyższych sprawach.

Wśród 1860 rodzin objętych pracą socjalną, 1506 rodzin objętych było pomocą z powodu alkoholizmu, powodu narkomanii, powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby, z powodu przemocy oraz z powodu niepełnosprawności.

Jednym z narzędzi pracy pracowników socjalnych jest kontrakt socjalny, będący pisemną umową zawartą z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny. W 2019 r. z osobami korzystającymi ze świadczeń pomocy społecznej zawarto 57 kontraktów socjalnych.

Jednym z głównych powodów zawierania kontraktów socjalnych była potrzeba motywowania osób uzależnionych do podjęcia terapii. W okresie sprawozdawczym 215 rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej borykało się z problemem uzależnienia. 182 osoby motywowane były przez pracowników socjalnych do podjęcia terapii, z czego terapię leczenia uzależnień podjęło 36 osób.

W okresie sprawozdawczym, realizując zadania wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Jelenia Góra na lata 2016-2020”, pracownicy socjalni współpracowali ze szkołami i pedagogami szkolnymi, z Policją i Strażą Miejską oraz z Sądem, kuratorami sądowymi i podmiotami działającymi w obszarze ochrony zdrowia. Ponadto pracownicy socjalni brali udział w 1.146 posiedzeniach grup roboczych powołanych przez Zespół Interdyscyplinarny w Jeleniej Górze. W okresie sprawozdawczym w sytuacjach wymagających pilnego działania, głównie w związku z przemocą domową, pracownicy socjalni w 42 rodzinach

wszczęli procedurę „Niebieska Karta” oraz w 3 przypadkach zostały złożone zgłoszenia do Prokuratury.

1.2. Praca z rodziną prowadzona przez asystenta rodziny.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej według stanu na dzień 31.12.2019 r. zatrudnionych jest 6 asystentów rodziny. Zgodnie z aktualnie obowiązującym stanem prawnym liczba rodzin, z którymi jeden asystent może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15.

W 2019 r. wsparciem asystentów rodziny objętych było łącznie 96 rodzin, z 16 rodzinami asystenci zakończyli pracę (w 5 przypadkach ze względu na osiągnięcie założonych celów, w 10 przypadkach ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę, natomiast w 1 przypadku ze względu na zmianę metody pracy).

Poniżej przedstawiony został przekrój działań pomocowych podejmowanych na rzecz rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.

Rodzaj działań wspierających rodzinę	Liczba rodzin objętych daną formą wsparcia
1. DZIAŁANIA DIAGNOSTYCZNE, OPIEKUŃCZE REALIZOWANE WE WSPÓŁPRACY Z RODZINĄ	
1. DZIAŁANIA DIAGNOSTYCZNE	53
1.1 Diagnoza dysfunkcji i deficytów rozwojowych	
1.2. Stała obserwacja stanu emocjonalnego dziecka, jego samopoczucia, rozwoju, więzi	68
1.3. Analiza efektywności oddziaływań wychowawczych	45
2. DZIAŁANIA OPIEKUŃCZE I WSPÓŁPRACA Z RODZINĄ	
2.1. Zapewnienie opieki w godzinach popołudniowych	5
2.2 Czuwanie nad realizacją obowiązku szkolnego	62
3. DZIAŁANIA EDUKACYJNE	
3.1 Pomoc w odrabianiu lekcji i w przygotowywaniu się do samodzielnej pracy	56
3.2 Organizowanie zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia	36

3.3 Pozyskanie wolontariusza, który pomaga w nauce czytania a także świadczy pomoc w formie zakupów świątecznych, prezentów dla dzieci	12
3.4. Udzielanie nieodpłatnych korepetycji , w tym z : * matematyki * języka polskiego * chemii * języka niemieckiego * fizyki * języka angielskiego	22 5 15 5 8 10
3.5 WDRAŻANIE ZABAW EDUKACYJNYCH, m. in technik wykorzystujących fantazję, metod poprawiających werbalizację u dzieci, nauki komunikacji poprzez zabawę	34
4. WSPÓŁPRACA Z PLACÓWKAMI OŚWIATOWYMI	
4.1. Współpraca z przedszkolami	31
4.2. Współpraca ze szkołami podstawowymi	54
4.3. Osobisty kontakt z nauczycielami przedmiotowymi w celu uzyskania zakresu programowego niezbędnego do nadrobienia zaległości przez dzieci	26
5. MONITOROWANIE SYTUACJI ZDROWOTNEJ W RODZINIE, PODEJMOWANIE DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH I PROZDROWOTNYCH	
5.1. Ustalanie terminów wizyt lekarskich, rejestracja do lekarzy specjalistów (ginekolog, dermatolog, internista, psychiatra, stomatolog, chirurg, neurolog), rejestracja na rehabilitację oraz towarzyszenie rodzinie	36
5.2. Umówienie wizyty u psychologa, tarapeuty	40
5.3. Poradnictwo w zakresie racjonalnego żywienia, w tym: pogadanki, układanie zbilansowanego tygodniowego menu, praktyczna nauka pieczenia, praktyczna nauka gotowania, wspólne zakupy połączone z nauką racjonalnego gospodarowania budżetem domowym	26
5.4. Doradztwo w zakresie przestrzegania zasad higieny - pogadanki, sprawdzanie czystości	52
5.5 Wizyty w szpitalach podczas leczenia i diagnostyki podopiecznych, pomoc w uzyskaniu aparatu słuchowego, wkładek ortopedycznych, leczenie stomatologiczne pod narkozą	7
6. WSPÓŁPRACA Z SĄDEM REJONOWYM, PROKURATURĄ REJONOWĄ ORAZ POLICJĄ	
6.1. Towarzyszenie w rozprawach sądowych (o odwieszenie wyroku, o powrót dziecka do domu, o ingerencję w wykonywanie władzy rodzicielskiej,	15

zasądzenie alimentów)	
6.2. Towarzystwo podopiecznej podczas wizyty na Komendzie Policji celem złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa	4
6.3. Podjęcie współpracy z dzielnicowym	25
6.4. Podjęcie współpracy z kuratorami sądowymi w celu poprawy sytuacji rodzin	35
6.5. Sporządzanie opinii do Sądu Rejonowego na temat rodziny i jej członków	26
7. POMOC RODZINOM W ZAŁATWIENIU NIEZBĘDNYCH SPRAW URZĘDOWYCH	
7.1. Zakład energetyczny – pomoc w uzyskaniu ugody w sprawie rozłożenia na raty spłaty zadłużenia za energię, pomoc w sprawie rozłożenia na raty spłaty zadłużenia za czynsz lub możliwość odpracowania zaległego czynszu.	18
7.2. Urząd Miasta – wnioski o przyspieszenie przydziału lokalu socjalnego, wnioski o przyznanie dodatku mieszkaniowego, o przyznanie mieszkania.	15
7.3. Wnioski o usunięcie usterek, o ocenę stanu technicznego mieszkania, o wymianę pieca, do ZUS, do Urzędu Skarbowego, Straży Pożarnej, PKP Nieruchomości, ZGWik „Wodnik”	7
8. POZOSTAŁE INNE DZIAŁANIA POMOCOWE	
8.1. Pozyskanie sponsorów (zabawki, słodycze i owoce dla dzieci, wyprawki dla dzieci do przedszkola oraz na budowę łazienki)	34
8.2. Pozyskanie odzieży dla rodzin	42
8.3. Pozyskanie na rzecz rodziny wolontariusza	3
8.4. Pozyskanie dla rodziny mebli oraz sprzętu AGD	22
8.5. Włączenie potrzebujących rodzin do akcji „Szlachetna paczka”	15
8.6. Systematyczna organizacja zabaw, pozyskanie we własnym zakresie i dostarczenie dzieciom różnorodnych gier planszowych poprawiających werbalizację, koncentrację uwagi, stymulujących logiczne myślenie. Wspólne gry i zabawy, cykliczna nauka pożytecznego spędzania czasu wolnego	38
8.7. Pomoc w wyrobieniu dokumentów tożsamości, monitorowanie sytuacji rodziny po zakończeniu współpracy.	23
8.8. Pomoc w zorganizowaniu wypoczynku letniego	22
8.9. Pomoc w rozliczeniu zeznań podatkowych	11

Dzięki podjętym staraniom złożono 2 oferty konkursowe, w których pozyskano w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2019” dodatkowe środki finansowe w łącznej kwocie 175.016,00 zł, które przeznaczone zostały na:

- dofinansowanie kosztów zatrudnienia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej na kwotę 70.950,00 zł,
- dofinansowanie kosztów zatrudnienia asystentów rodziny na kwotę 104.066,00 zł.

1.3. Stały nadzór kuratora sądowego.

Jak wynika z danych przekazanych przez Sekcję Wykonawczą Sądu Rejonowego III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Jeleniej Górze w 2019 r. wydano 81 orzeczeń w sprawach opiekuńczych dotyczących nadzoru kuratora oraz 66 orzeczeń w sprawach nieletnich, których poddano nadzorowi kuratora.

1.4. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, wsparcie i pomoc osobom doznającym przemocy oraz realizacja programów edukacyjno – korekcyjnych dla sprawców przemocy.

W okresie sprawozdawczym ww. wsparcia udzielał Dział Interwencji Kryzysowej, Przeciwdziałania Przemocy i Uzależnieniom Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jeleniej Górze.

W 2019 r. osoby wymagające pomocy korzystały ze wsparcia psychologów, pedagogów, lekarza psychiatry i radcy prawnego. Z usług Działu skorzystało ogółem 265 osób. Przy obliczeniach statystycznych - zgodnie z dziennymi rejestrami oraz oświadczeniami osób, prowadzonymi w Dziale - podano rzeczywistą liczbę osób korzystających w okresie sprawozdawczym z kompleksowej pomocy. Daną osobę wykazano tylko raz, bez względu na liczbę wizyt u poszczególnych interwentów.

Główne problemy, z jakimi zwrócili się mieszkańcy Jeleniej Góry do Działu Interwencji Kryzysowej, Przeciwdziałania Przemocy i Uzależnieniom w 2019 roku to:

- przemoc ze strony bliskich; 47 osób,
- zaburzenia psychopatologiczne, zaburzenia psychiczne; 44 osoby,
- uzależnienie od alkoholu; 42 osoby,
- konflikt małżeński i w konkubinacie; 34 osoby,
- problemy wychowawcze; 33 osoby,
- trudności z funkcjonowaniem w życiu codziennym: 27 osób.

W Dziale Interwencji Kryzysowej, Przeciwdziałania Przemocy i Uzależnieniom w roku 2019 funkcjonowała prowadzona grupa wsparcia dla kobiet dotkniętych przemocą w rodzinie oraz grupa wsparcia dla rodzin zastępczych prowadzone przez psychologów i pedagogów tutejszego Działu.

W roku 2019 psychologowie i pedagodzy Działu przeprowadzili warsztaty dla uczniów i młodzieży w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych. Tematyka spotkań dotyczyła przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz przemocy rówieśniczej, ze szczególnym uwzględnieniem zjawiska cyberprzemocy. Łączna liczba uczestników warsztatów wyniosła 314 osób.

Na przełomie czerwca i lipca 2019 r. psychologowie Działu Interwencji Kryzysowej, Przeciwdziałania Przemocy i Uzależnieniom przeprowadziły cykl warsztatów podnoszących kompetencje wychowawcze rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. Tematyka spotkań odnosiła się do przeciwdziałania zachowań przemocowych wobec osób małoletnich, nauki rozpoznawania i radzenia sobie z własnymi emocjami oraz z emocjami dzieci, a także sposobów walki ze stresem. Warsztaty ukończyły 2 osoby.

Dział realizował warsztaty korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc w rodzinie prowadzony metodą Duluth w wymiarze 10 godzin spotkań indywidualnych i 60 godzin spotkań grupowych. Warsztaty trwały od 13.08.2019 r. do 18.11.2019 r. Program rozpoczęło 4 mężczyzn, a ukończył 1 mężczyzna.

Zespół Interdyscyplinarny realizował działania określone w „Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Jeleniej Góry na lata 2016 – 2020”. W 2019 r. odbyło się 5 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 1.479 spotkań grup roboczych. Do Przewodniczącej Zespołu w 2019 r. wpłynęło 201 „Niebieskich Kart” - formularz A. Na posiedzeniach grup roboczych wypełniono 58 „Niebieskich Kart” - formularz C oraz 51 „Niebieskich Karty” - formularz D.

W roku sprawozdawczym zostało zakończonych 206 procedur „Niebieskich Kart” po ustaniu przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie (184 procedury), a także rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań (22 procedury).

1.5. Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami uniemożliwiającymi prawidłowe wypełnianie funkcji opiekuńczo – wychowawczych, motywowanie do podjęcia terapii i monitorowanie terapii.

Miejszem pierwszych oddziaływań informacyjnych dla osób borykających się z problemem uzależnienia, a także bazą do prowadzenia działań edukacyjnych w tym zakresie jest Dział Interwencji Kryzysowej, Przeciwdziałania Przemocy i Uzależnieniom, który mieści się i funkcjonuje w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej. Oferta realizowana i kierowana jest do osób, których problemy życiowe związane są ze szkodliwym piciem alkoholu oraz dla rodzin osób uzależnionych. Zajęcia obejmowały różne formy służące budowaniu trzeźwości.

Udzielana pomoc skierowana jest do osób, których problemy życiowe związane są ze szkodliwym piciem alkoholu oraz do rodzin osób uzależnionych. W tym celu prowadzone są zajęcia służące budowaniu trzeźwości.

Uczestnikami zajęć są głównie:

- osoby podejmujące abstynencję z zamiarem wyjazdu na podstawową terapię odwykową – praca na tych zajęciach dotyczy identyfikacji uzależnienia i polega na udzielaniu informacji o leczeniu i sposobach terapii, jak również pozwala uzyskać podstawowe umiejętności do utrzymania abstynencji,
- osoby po podstawowej terapii odwykowej, z którymi pracuje się między innymi nad uznaniem swojej bezsilności wobec alkoholu, rozbrajaniem mechanizmów obronnych, uświadamianiem strat mechanizmów zniszczeń spowodowanych przez picie alkoholu,

- osoby współuzależnione (współmałżonkowie osoby uzależnionej), które w trakcie spotkań uczą się, jak radzić sobie z problemami wynikającymi z uzależnienia członka rodziny oraz jak stwarzać warunki i podejmować działania wspomagające proces wychodzenia z alkoholizmu.

Dział ten, poza realizacją zadań związanych z poradnictwem i terapią na rzecz osób uzależnionych i współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą w rodzinie, przez wielu uczestników zajęć postrzegany jest również jako miejsce bezpieczne w sytuacjach kryzysowych. Stykają się w nim bowiem ludzie dotknięci tymi problemami na płaszczyźnie nieformalnej, na zasadzie wzajemnego wsparcia, zaufania i przyjaźni, tworząc w ten sposób własne środowisko ludzi uczących się ponownie żyć bez alkoholu i przemocy.

1.6. Podejmowanie działań profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży w sferze patologii społecznych.

Nadrzędnym celem przeprowadzonych działań przez funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji było wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, ze szczególnym uwzględnieniem przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochronę ofiar przemocy oraz organizacja pieczy zastępczej i profilaktyka środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny. W obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochronę ofiar inicjowano działania edukacyjno-profilaktyczno-prewencyjne i interwencyjne. Działania te skierowane były przede wszystkim do ofiar przemocy w rodzinie dzieci, współmałżonków, partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych i niepełnosprawnych.

Rolę wiodącą w realizacji działań profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży w sferze patologii społecznych pełnił Wydział Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Jeleniej Górze oraz dzielnicowi Komisariatu I Policji w Jeleniej Górze i Komisariatu II Policji w Jeleniej Górze. Wsparcia i pomocy udzielali funkcjonariusze Wydziału Ruchu Drogowego KMP w Jeleniej Górze oraz Wydziału ds. Nietletnich i Patologii KMP w Jeleniej Górze.

Realizując założenia „Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Miasta Jeleniej Góry na lata 2018-2020” podejmowane były strategiczne programy dla bezpieczeństwa społeczności lokalnych, m.in.:

- Rządowy program ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem Bezpieczniej” na lata 2018-2020, w tym Rządowy Program „Bezpieczna +” (poprawa bezpieczeństwa uczniów nie tylko w szkole, ale i poza nią – to główny cel programu „Bezpieczna+”) - w ramach programów omówiono przejawy niedostosowania (w tym zwracając uwagę na bezpieczne korzystanie z cyberprzestrzeni), które w szczególności zagrażają zdrowiu oraz życiu dzieci i młodzieży, a także pozostawiają trwałe, niekorzystne dla ich przyszłości skutki;

- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 - celem realizacji programu w obszarze osób małoletnich była edukacja dzieci

i młodzieży nt. skutków stosowania przemocy w rodzinie oraz promowano metody wychowawcze bez użycia przemocy i informowano, gdzie należy szukać pomocy w sytuacji doświadczenia przemocy;

- Wojewódzki Program Profilaktyczny na lata 2018-2020 „POLICJA PRZECIWKO PRZEMOCY W RODZINIE” – przeciwdziałanie przemocy w rodzinie” i „Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla Miasta Jelenia Góra na lata 2016-2020” - celem działań było ograniczenie liczby przypadków przemocy w rodzinie; zwiększenie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz pogłębienie wiedzy na temat przeciwdziałania uzależnieniom (osób dorosłych i dzieci oraz osób z różnych środowisk zawodowych mających wpływ na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie); budowanie wizerunku i promocja działalności Policji w zakresie upowszechniania pozytywnych zachowań i postaw.

Narodowy Program Zdrowia Profilaktyki na lata 2016-2020:

- Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii – w trakcie realizowania założeń wynikających z powyższego programu edukowano młodzież m.in.: o czynnikach ryzyka związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, skutkach ich zażywania i odpowiedzialności prawnej/karnej;

- Krajowy program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych - program zrealizowano w oparciu o pogadanki oraz spotkania z młodzieżą szkolną, w trakcie których informowano m.in. o tym, iż spożywanie alkoholu przez osoby niepełnoletnie jest przejawem demoralizacji;

- Wojewódzki Program Profilaktyczny pn. „Świadomy Junior” na lata 2018-2020 - celem działań było w szczególności zapobieganie demoralizacji, przestępczości nieletnich, w tym głównie związanych z uzależnieniami (podniesienie świadomości wśród dzieci i młodzieży szkolnej o zagrożeniach wynikających z uzależnienia od substancji psychoaktywnych, palenia papierosów czy spożywania alkoholu) cyberprzemocą oraz kradzieżami;

- Wojewódzki Program Profilaktyczny pn. „Bezpieczny Senior” na lata 2018-2020 - zgodnie z założeniami programu dzielnicowi edukowali samych seniorów, jak i osoby żyjące z seniorami w różnych relacjach, aby miały szansę dotrzeć do jak najszerszego grona odbiorców. Celem było ograniczenie liczby przestępstw dot. seniorów, w tym przemocy w rodzinie; inne, np. „Polityka wspierania bezpieczeństwa w województwie dolnośląskim”, Koncepcja działań Policji w zakresie profilaktyki społecznej.

Jednocześnie przeprowadzone działania w ramach „Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Miasta Jeleniej Góry na lata 2018-2020 były spójne m.in. z :

- Priorytetami Komendanta Głównego Policji na lata 2016 – 2020,
- Powiatowym Programem działań profilaktycznych w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą w rodzinie dla Miasta Jelenia Góra na lata 2018-2020,

- Wojewódzkim Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2020,

- Powiatowym Programem Systemu Pieczy Zastępczej dla Miasta Jelenia Góra na lata 2018-2020,

- Powiatowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2020,
- Powiatowym Programem Profilaktycznym w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą w rodzinie na lata 2017-2020.

Formy pracy profilaktycznej na rzecz dzieci i młodzieży:

- prelekcje z wykorzystaniem pokazów multimedialnych,
- pogadanki, spotkania,
- rozmowy profilaktyczne z uczniami,
- zebrania i rozmowy z rodzicami, pedagogizacja rodziców,
- szkolenia pedagogów i nauczycieli,
- uczestnictwo w konferencjach,
- współpraca z Sądem Rejonowym III Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich w Jeleniej Górze, w szczególności z kuratorami społecznymi, zawodowymi,
- współpraca z pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, w szczególności z pracownikami socjalnymi i Przewodniczącym Zespołu Interdyscyplinarnego; Działem Interwencji Kryzysowej, Przeciwdziałania Przemocy i Uzależnieniom oraz Strażą Miejską w Jeleniej Górze.

W oparciu o wskaźniki realizacji „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020”, Komenda Miejska Policji w Jeleniej Górze w 2019 roku wykonała nałożone zadania programowe. Dalsze realizowanie Programu jest niezbędne, ponieważ skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.

W dalszej pracy celem nadrzędnym Komendy Miejskiej Policji w Jeleniej Górze wraz partnerami Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Mieście i Gminie Jelenia Góra będzie dążenie do dalszego poprawienia sytuacji dziecka i rodziny, poprzez systematyczną pracę na rzecz zwiększenia poczucia bezpieczeństwa rodziny, ograniczenia patologii społecznych, minimalizowania negatywnych zachowań, podnoszenie oraz stworzenia skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka w ramach swoich kompetencji.

1.7. Podejmowanie działań mających na celu podnoszenie kompetencji rodzin w zakresie prawidłowego pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez organizowanie szkoleń, warsztatów, spotkań indywidualnych

Rodziny mające trudności w zakresie prawidłowego pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych objęte zostały wsparciem, które miało na celu podniesienie ich kompetencji w tym zakresie. Działania takie podejmowane były m.in. w szkołach, w których uczą się dzieci. W poniżej zaprezentowanym zestawieniu tabelarycznym uwzględniono dane otrzymane ze wszystkich szkół na terenie Jeleniej Góry, które zbiorczo zostały opracowane przez Departament Edukacji Wydział Finansowania i Zarządzania Oświatą Urzędu Miasta Jeleniej Góry.

Nazwa Placówki	Rodzaj działań mających na celu podnoszenie kompetencji wychowawczych poprzez organizowanie szkoleń, warsztatów, grup wsparcia, prelekcji, wykładów, spotkań lub porad indywidualnych	Liczba działań (z podziałem na poszczególne rodzaje)	Liczba rodzin objętych działaniami w roku 2019
Szkoła Podstawowa nr 2	Indywidualne rozmowy edukacyjne z uczniami i rodzicami,	378	290
	Lekcje wychowawcze prowadzone przez nauczycieli	64	564
	Kształtowanie postaw społecznych -trening zastępowania agresji, warsztaty pracy z emocjami	186	230
	Pomoc uczniom i rodzinom w trudnych sytuacjach życiowych	64	51
	Rozwijanie i poszukiwanie zainteresowań, konstruktywne organizowanie czasu wolnego	27	405
	Opracowanie strategii działań i pomoc dla uczniów i rodzin z trudnościami	30	134
	Przekazywanie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania problemów	354	263
	Wzmacnianie więzi rodzinnych, wspieranie prawidłowych relacji przez organizację imprez integrujących dzieci i rodziców	5	417
	Współpraca z kuratorami sądowymi, asystentami rodzin, pracownikami socjalnymi w sprawach uczniów	13	9
	Zapewnienie uczniom możliwości udziału w różnorodnych zajęciach pozalekcyjnych, opieki na świetlicy szkolnej	11	340
	Łagodzenie niedostatków wychowania w rodzinie	72	37
	Diagnozowanie środowiska rodzinnego	6	998
	Angażowanie rodziców w proces dydaktyczny dzieci	7	632
	Informowanie rodziców o osobach, instytucjach niosących pomoc w trudnych sytuacjach	8	204
Szkoła Podstawowa nr 3	szkolenia organizowane „Dobry Rodzic” współpraca z Poradnią PP	2 szkolenia	2 rodziny
	konsultacje indywidualne dla rodziców	186	37 rodzin
	rodziny zastępcze we współpracy z PCPR	4	3 rodziny
	Poradnictwo we współpracy MONAR	1	1 rodzina
	kolonie letnie TPD	lato 2019	4 rodziny
	półkolonie: „Przystań Cieplice”,	lato 2019	1 rodzina
	Mikołaj – kino „Lot”	XII 2019	13 rodzin
	pomoc zorganizowana przez Jeleniogórskie Stowarzyszenie Pomocy Szkole	IX 2019 XII 2019	2 rodziny
	Straż Miejska „Zostań z nami Św. Mikołajem”	XII 2019	37 rodzin
	badanie logopedyczne uczniów klas I	I semestr r. szk. 2019 / 2020	42 rodziny
	Szkolne zajęcia z logopedą	II semestr r. szk. 2018 / 2019 I semester r. szk. 2019/ 2020	6 rodzin 11 rodzin

	stypendia	II semestr r. szk. 2018 / 2019 I semestr r. szk. 2019/ 2020	11 rodzin 13 rodzin
	dożywianie	II semestr r. szk. 2018 / 2019 I semestr r. szk. 2019/ 2020	6 rodzin 3 rodzin
	współpraca z MOPS Jelenia Góra	II semestr r. szk. 2018 / 2019 I semestr r. szk. 2019/ 2020	3 rodziny 4 rodziny
	współpraca z Sądem – Wydział III Nieletnich i Rodzinny	II semestr r. szk. 2018 / 2019 I semestr r. szk. 2019/ 2020	6 rodzin 6 rodzin
	pomoc psychologiczno – pedagogiczna – Indywidualne Programy Terapeutyczne	II semestr r. szk. 2018 / 2019 I semestr r. szk. 2019/ 2020	15 rodzin 20 rodzin
Szkoła Podstawowa nr 5	konsultacje i porady dla rodziców	69	39
Szkoła Podstawowa nr 6	Podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców podczas wywiadówek i zebrań z rodzicami	2	67
	Prowadzenie indywidualnych konsultacji dla rodziców z pedagogiem	19	18
	Indywidualne konsultacje dla rodziców w ramach „otwartej środy”	6	14
	Zachęcanie do uczestnictwa w „Szkoła dla rodziców” organizowanych przez PPPP na terenie poradni	2	2
	Współpraca z asystentami rodzin oraz kuratorami sądowymi	7	8
	Diagnozowanie sytuacji rodzinnej uczniów poprzez ankiety skierowane do rodziców	135	123
	Działania interwencyjne w formie wywiadów środowiskowych	10	9
Szkoła Podstawowa nr 7	Objęcie dzieci badaniami logopedycznymi w szkole	1	1
	Dofinansowanie oprawek do okularów dla dzieci znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej	1	1
	Objęcie opieką dzieci w świetlicy środowiskowej	1	1
	Wsparcie rodzin poprzez pobyt dzieci na koloniach letnich	1	1
	Organizowanie warsztatów przez pedagoga i specjalistów	3	3
	Organizowanie konsultacji i porad przez psychologa i pedagoga	10	10
	Udostępnianie literatury fachowej	7	7
	Organizowanie pogadanek i spotkań	3	3
	Objęcie dzieci wsparciem w formie stypendium	1	1

Szkoła Podstawowa nr 8	Zapewnienie dostępności konsultacji poradnictwa specjalistycznego - skierowania do PPPP - kierowanie do PZP	35 wniosków 20 wniosków	55
	Szkolenie przeprowadzone przez przedstawiciela MONAR	1	3 rodziców
	Monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem w tym niewydolnych wychowawczo	20	20
	Kontakt z asystentami rodzin na terenie szkoły	5	5
	Udział w zespole ds. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej	6	6
	Sporządzenie i przekazanie do MOPS opinii na temat funkcjonowania uczniów w szkole oraz występujących problemów	35	35
	Rozmowy indywidualne z uczniami sprawiającymi problemy opiekuńczo -wychowawcze	750	300
	Rozmowy z rodzicami – rozpoznanie sytuacji rodzinnej	750	300
	Kontakt z kuratorami sądowymi	20	20
	Skierowanie uczniów do MOS	2	2
	Udzielanie porad rodzicom mającym problemy wychowawcze z dziećmi	400	200
	Pomoc w rozwiązaniu trudnych sytuacji życiowych	450	450
	Udzielanie na bieżąco pomocy rodzicom niewydolnym życiowo w załatwianiu spraw osobistych i urzędowych	100	70
Szkoła Podstawowa nr 10	Podejmowanie działań mających na celu zdiagnozowanie indywidualnych potrzeb uczniów, deficytów, diagnozowanie środowiska klasowego	na bieżąco	714 uczniów
	Prowadzenie zajęć wychowawczych rozwijających umiejętności społeczne dzieci	na bieżąco	714 uczniów
	Analizowanie sytuacji rodzinnej uczniów, stały kontakt z opiekunami prawnymi	na bieżąco	714 uczniów
	Uczenie zdrowego stylu życia, bezpieczeństwo na drodze	na bieżąco	714 uczniów
	Zapewnienie dostępności konsultacji poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy	na bieżąco	714 uczniów
	Szkolenia prowadzone przez przedstawiciela MONAR dotyczące profilaktyki uzależnień	na bieżąco	150 uczniów
	Zapewnienie uczniom opieki popołudniowej – świetlica szkolna	8 grup świetlicowych dla dzieci klas I-V	200 uczniów
	Udział w zespołach dotyczących oceny sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	na bieżąco	
	Pomoc i organizacja zajęć celem wyrównywania braków edukacyjnych	Zajęcia terapii pedagogicznej, zajęcia wyrównawcze, rewalidacja	141 uczniów
	Organizowanie zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia	Koła zainteresowań 17	270 uczniów

	Prowadzenie pedagogizacji dla rodziców podczas zebrań z rodzicami	Spotkania tematyczne dla rodziców	90
	Prowadzenie doradztwa z higieny osobistej, sprawdzanie czystości	na bieżąco	714
	Nawiązanie współpracy z dzielnicowymi, kuratorami sądowymi, przygotowanie opinii o uczniach i funkcjonowaniu ich rodzin na prośbę innych instytucji	na bieżąco	
	Pomoc w zorganizowaniu wypoczynku letniego	Współorganizowanie kolonii letnich	10 uczniów
	Prowadzenie zajęć z doradztwa zawodowego, rozpoznających predyspozycje zawodowe uczniów	Zajęcia dla klas VII i VIII	183 uczniów
Szkoła Podstawowa Nr 11	Organizowanie konsultacji i porad indywidualnych dla rodziców w trudnej sytuacji życiowej i rodzinnej	1 działanie	
	Spotkanie z przedstawicielami Policji i Straży Miejskiej z uczniami klas I-III na temat „ Bezpieczna droga do szkoły ”	1 działanie	415 uczniów
	Spotkanie z psychologiem i pedagogiem PPPP – „Samookaleczenia-moda czy wołanie o pomoc?”	1 działanie – spotkanie dla dziewcząt kl. VII i VIII	56 dziewcząt
	Spotkanie z przedstawicielami Policji i Straży Miejskiej z uczniami klas I - VI na temat „ Bezpieczne ferie ”	1 działanie – pogadanki w klasach	1005 uczniów
	Spotkanie z przedstawicielami Policji i Straży Miejskiej z uczniami klas IV – VII na temat „ Bezpieczne wakacje ”	1 działanie	
	Spotkanie z przedstawicielem policji ds. Nietletnich i Patologii z uczniami klas VII -VIII na temat odpowiedzialności za czyny karalne nietletnich i ich konsekwencji prawnych, uzależnień i cyberprzemocy.	1 działanie	709 uczniów
	Pomoc materialna "Stypendium szkolne"	1 działanie	16 uczniów
	Wytypowanie rodzin do pomocy Stowarzyszenie Wiosna – Szlachetna Paczka	1 działanie	1 rodzina
	Prowadzenie poradnictwa dla rodziców, współpraca z MOPS, kuratorami sądowymi	na bieżąco	100 uczniów
Szkoła Podstawowa nr 13	Prowadzenie rozmów indywidualnych z uczniami oraz rodzicami, wspierających w sytuacjach trudnych, rodzinnych i rówieśniczych, dyscyplinujących uczniów w sytuacjach niewłaściwego zachowania, interwencje w przypadku naruszenia zasad społecznego współżycia.	11	351

	<p>Udzielanie rodzicom wskazówek wychowawczych oraz kierowanie do instytucji pomocowych oraz diagnostycznych w przypadkach zaburzeń zachowania lub trudności dydaktycznych.</p> <p>Działania wychowawczo profilaktyczne o tematyce antynikotynowej „Nie spal się na starcie” oraz „Bieg po zdrowie”.</p> <p>Pedagogizacja w zakresie uzależnień cyfrowych. Opracowanie gazetki na temat cyberprzemocy przeznaczonej dla rodziców.</p> <p>Zajęcia z przedstawicielami MONAR dla uczniów klas VII i VIII.</p> <p>Przeprowadzenie zajęć przez przedstawicieli Policji dotyczące bezpieczeństwa podczas wakacji oraz zasad zachowania podczas kontaktu z osobą nieznajomą.</p> <p>Współpraca z instytucjami tj. MOPS, Sąd Rejonowy, Policja.</p>		
Szkoła Podstawowa nr 15	Organizacja indywidualnych spotkań i konsultacji w zakresie poradnictwa rodzinnego, funkcjonowania rodziny i dziecka, wzmocnienia funkcji i roli rodzin.	180 rozmów	61 rodzin
	Indywidualne spotkania z rodzicami w celu udzielenia porad i wsparcia oraz wskazania instytucji wspierających wychowawczą funkcję rodziny.		
	Wspieranie działalności opiekuńczej rodziny poprzez bogatą ofertę zajęć pozalekcyjnych oraz zajęcia opiekuńcze na świetlicy szkolnej.	Zajęcia cykliczne prowadzone przez cały rok szkolny	80
	Działania w ramach pedagogizacji rodziców poprzez organizację warsztatów dla rodziców przy współpracy z PPPP, Policją	5	50 rodziców
	Organizowanie konsultacji indywidualnych dla rodzin z psychologiem w PPPP	1 x m-c	14
	Organizacja Zespołów Wychowawczych z udziałem dyrekcji szkoły, pedagoga wychowawcy, rodziców i uczniów w celu opracowania strategii wychowawczych dla dobra dzieci, u których rozpoznano trudności emocjonalne i w zachowaniu.	1 x m-c	7
Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Jeleniej Górze	<p>Udzielanie porad indywidualnych rodzicom/prawnym opiekunom, pomoc w wypełnianiu dokumentacji,</p> <p>Warsztaty dla rodziców, , interaktywne wywiady, przygotowanie i omówienie broszur informacyjnych dla rodziców, wskazanie placówek udzielających pomocy w problemach pojawiających się w rodzinie”.</p>	<p>140 kontaktów indywidualnych pedagoga szkolnego, psychologa z rodzicami/opiekunami prawnymi dzieci,</p> <p>135 kontaktów indywidualnych psychologa z rodzicami.</p>	Ze wszystkim rodzicami utrzymywany jest kontakt, na bieżąco opiekunowie naszych wychowanków informowani są o sytuacji wychowawczo – szkolnej swoich dzieci.

	<p>Indywidualne wyjazdy do domów rodzinnych uczniów w celu przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, zapraszanie rodziców na posiedzenia Zespołów Wychowawczych w celu omówienia na bieżąco pojawiających się problemów wychowawczych.</p> <p>Zapraszanie rodziców/prawnych opiekunów na imprezy organizowane w placówce, współpraca z koordynatrami rodzinnej pieczy zastępczej oraz asystentami rodziny.</p> <p>Gromadzenie i udostępnianie wychowankom oraz ich rodzicom/opiekunom prawnym ulotek, plakatów i opracowań związanych z profilaktyką uzależnień przyczyniających się do patologii zachowań.</p> <p>Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie: indywidualne rozmowy z wychowankami, obserwacja dzieci i młodzieży podczas zajęć lekcyjnych, grupowych, rozmowy z wychowawcami i nauczycielami, ocena reaktywności emocjonalnej młodzieży po powrocie z domu rodzinnego, współpraca z kuratorami sądowymi i pedagogami szkół macierzystych wychowanków, współpraca z MOPS, GOPS, PCPR.</p> <p>Edukacja dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych: zajęcia socjoterapeutyczne: podnoszenie samooceny, poczucia własnej wartości, trening asertywności, rozwój kompetencji społecznych i komunikacyjnych, uczenie odreagowywania w sposób społecznie akceptowany napięcia emocjonalnego i stresu.</p> <p>Tworzenie alternatywy dla patologii rodzinnych poprzez rozwój zainteresowań, zmianę otoczenia, integrację ze środowiskiem o odmiennych i prawidłowych wzorcach – wycieczki, zajęcia sportowe, edukacja filmowa, teatralna i muzealna, brydż, szachy, biwaki.</p>	<p>Wizyty w domach wychowanków – 12</p> <p>Posiedzenia Zespołu Wych. – 5</p> <p>Na bieżąco według potrzeb.</p> <p>Na bieżąco</p> <p>Zajęcia socjoterapii w ramach zajęć lekcyjnych – 1 godz. Tygodniowo, zajęcia socjoterapii popołudniowe w grupach internatowych, zajęcia rozwijające kompetencje psychoemocjonalne 2 godz. tygodniowo</p>	
Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 1	Warsztaty dotyczące uzależnień prowadzone przez terapeutów MONAR dla uczniów klas licealnych	7 spotkań	Uczniowie klas I
	Warsztaty dla rodziców dotyczące uzależnień prowadzone przez terapeutów MONAR	3 godziny konsultacji i stała współpraca ze szkołą	Warsztaty dla wszystkich rodziców
	Zespoły wychowawcze organizujące pracę z uczniem i współpracę z rodziną w trudnych sytuacjach	36 zespołów	16 rodzin

	Organizacja Balu Charytatywnego i Balu Integracyjnego współpraca z rodzicami	2 x w roku	Wszyscy uczniowie
	Stała współpraca z Poradnią Zdrowia Psychicznego oraz Publiczną Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Jeleniej Górze	Cały rok szkolny	-
	Spotkania indywidualne z rodzicami w ramach otwartych czwartków	8 spotkań	
	Comiesięczne indywidualne konsultacje z psychologiem PPPP na terenie szkoły	Cały rok szkolny	293 uczniów wraz z rodzicami
	Organizacja działań profilaktycznych zawartych w programie wychowawczo - profilaktycznym	Cały rok szkolny	Wszyscy uczniowie szkoły i ich rodzice
	Stałą współpracę z organizacjami i instytucjami wspierającymi rodzinę i pracę szkoły: Policja, Straż miejska, MONAR, MOPS, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, Stowarzyszenie Sodalis		
Zespół Szkół Elektronicznych	Coroczna „Diagnoza potrzeb edukacyjnych ucznia” celem rozpoznania zagrożeń, w tym problemów emocjonalnych i w rodzinie Diagnoza czynników ryzyka w obszarze używania przez uczniów środków psychoaktywnych	2	570
	Pedagogizacja rodziców w trakcie rozmów indywidualnych – udzielanie porad wychowawczych związanych ze stosowaniem prawidłowych metod wychowawczych dostosowanych do indywidualnych potrzeb dzieci	400	400
	Przekazywanie rodzicom i uczniom danych teleadresowych instytucji udzielających pomoc psychologiczną, wspomagających rodziny w sytuacjach kryzysowych w tym związanych z przemocą.	50	50
	Prowadzenie indywidualnych rozmów wspierających z uczniami – pomoc w rozwiązywaniu bieżących problemów edukacyjnych, emocjonalnych, wychowawczych.	300	300
	Kierowanie rodziców i uczniów do lokalnych poradni specjalistycznych w celu udzielenia im pomocy psychologicznej, prawnej, podniesienia kompetencji wychowawczych oraz zapobiegania dysfunkcji rodziny.	50	50
	Realizacja tematów psychoedukacyjnych przez wychowawców i pedagoga w ramach lekcji wychowawczych	840	570
	Działania profilaktyczne podejmowane przez pedagoga szkolnego: Stop mowie nienawiści, Jak rozwiązywać konflikty interpersonalne, Jak budować pozytywny obraz siebie?, Jak budować przyjazne relacje z innymi?	60	180
	Prowadzenie grupowych zajęć terapeutycznych	40	10
	Utworzenie i opieka na młodzieżowym Kołem Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w „Elektroniku	Działania charytatywne, zbiórki wg. potrzeb	

	Organizacja prelekcji profilaktycznych dla młodzieży celem podnoszenia ich kompetencji społecznych i obywatelskich: „Bezpieczne ferie”, „Bezpieczne wakacje” „Odpowiedzialność karna nieletnich” Zajęcia na temat przemocy i cyberprzemocy prowadzone przez przedstawiciela policji oraz pracowników Działu Interwencji Kryzysowej Przeciwdziałania Przemocy i Uzależnieniom MOPS w Jeleniej Górze	7 5 5 7	215 344 15 215
	Pomoc psychologiczna na terenie szkoły dla uczniów oraz ich rodziców we współpracy z psychologami PPPP	10	30
	Pomoc psychologiczno – pedagogiczna udzielana w szkole w formie bieżącej i terapeutycznej pracy z uczniami, organizowanie zespołów wspierających	1000	52
	Szkolenia podnoszące kompetencje rady pedagogicznej w obszarach ważnych społecznie	2	70
	Działania Komisji Wychowawczej celem zapobiegania niedostosowaniu społecznemu wśród młodzieży	10	30
	Współpraca z lokalnymi instytucjami tj. Sąd Rejonowy, MOPS, MONAR, PPPP – opracowanie opinii o uczniach, kontakt z pracownikami ww. instytucji na rzecz poprawy sytuacji uczniów.	75	25
	Stypendia i zasiłki szkolne – udzielania informacji o zasadach przyznania i pomoc w uzupełnieniu dokumentacji Wyprawka Szkolna 2019	60 40	18 7
	Doraźna pomoc materialna dla uczniów znajdujących się w skrajnie trudnej sytuacji życiowej w tym materialnej – zbiórka odzieży, podręczników i przyborów szkolnych	10	6
	Realizacja akcji dożywiania dla uczniów pochodzących z rodzin o niskim statusie materialnym organizowana przez Parafię św. Judy Tadeusza w Jeleniej Górze	30	30
Zespół Szkół Ekonomiczno - Turystycznych	Organizowanie spotkań dla rodziców klas I – funkcjonowanie dziecka w nowym środowisku szkolnym, rola rodziców w zakresie kontroli i funkcjonowania dziecka w szkole. Wspomaganie działań wychowawczych szkoły.	2 spotkania	130
	Porady indywidualne w zakresie rozwiązywania problemów i konfliktów w domu. Pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych w domu.	140 spotkań i porad indywidualnych	140
	Pomoc rodzicom w trudnych sytuacjach zdrowotnych dziecka – kierowanie do instytucji wspomagających rodzinę.	10	10
	Organizowanie pomocy dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej .	2 działania-	35
Zespół Szkół Licealnych i Zawodowych nr 2	Podnoszenie kompetencji rodzin tego wymagających w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczej, pedagogizacja rodziców, organizowanie konsultacji dla rodziców z udziałem psychologa z PPPP	10	4 rodziny

	Pomoc rodzinom dysfunkcyjnym oraz z problemami opiekuńczo - wychowawczymi	8 spotkań	5 rodzin
	Zapobieganie powielaniu złych wzorców rodzinnych i środowiskowych poprzez zapraszanie rodziców na apele szkolne i inne uroczystości	5 apeli	20 rodziców
	Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom poprzez: - realizację programu Wyprawka szkolna - stypendium szkolne -I ty możesz zostać św. Mikołajem – pomoc w postaci paczek żywnościowych	1x w roku 2x w roku 1x w roku	10 uczniów 13 uczniów 20 rodzin
	korzystanie z obiadów na stołówce szkolnej	Cały rok wg potrzeb	4 uczniów
Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych	Zajęcia psychoedukacyjne z rodzicami – Akademia dla Rodziców	4	12 osób
	Porady indywidualne	28	20
Zespół Szkół Przyrodniczo-Usługowych i Bursy Szkolnej	Wywiady rodzinne, środowiskowe dla uczniów zgłaszających problem	1	1
	Monitoring sytuacji dydaktycznej ucznia – frekwencji i ocen, pisma do rodziców w sprawach zakłóceń realizacji nauki, próby nawiązywania współpracy z rodzicami	100 konsultacji	48
	Analiza środowiska wychowawczego – realizacja wychowawcy, pedagoga.	2 ankiety	250
	Wsparcie pedagogiczne w postaci indywidualnych konsultacji dla rodzin w trudnej sytuacji materialnej	25 konsultacji	10
	Doradztwo w zakresie możliwości podejmowania różnych działań leczenia, form wsparcia	38 konsultacji	6
	Psychoedukacja rodziców w zakresie zagrożeń rozwoju ich dzieci oraz zasad komunikacji w rodzinie	20 konsultacji	6
	Wsparcie uczniów i ich rodzin z problemem uzależnień	20	7
	Wsparcie uczniów z rodzin z problemem „eurosieroctwa”	60 konsultacji	20
Zespół Szkół Technicznych - "Mechanik"	Organizowanie szkoleń dla rodziców	2	1
	Organizowanie konsultacji i porad .	75.	2
	Profilaktyka uzależnień – współpraca z MONAR	8	2
	Działalność TPD, PCK na terenie szkoły	14	14
	Szkolne Koło Caritas Szlachetna Paczka	10 2	
Zespół Szkół Rzemiosł Artystycznych	Organizowanie pogadanek, warsztatów dla rodziców w czasie szkolnych wywiadówek oraz w czasie spotkań z Radą Rodziców	2	49
	Udostępnianie fachowej literatury, udzielanie informacji dotyczącej aktualnej bazy danych instytucji wspierających rodzinę	4	61
	Konsultacje indywidualne z uczniami i ich rodzicami	238	47
	Apel szkolny z udziałem Policji	1	352
	Zorganizowanie punktu konsultacyjnego z	6	47

	przedstawicielami PPPP		
	Wywiady środowiskowe	1	1
	Kierowanie na konsultację do PPPP	30	30
	Kierowanie do Poradni Zdrowia Psychicznego	13	13
	Współpraca z Poradnią Uzależnień Monar	2	2
	Kierowanie do DIKPPiU MOPS	2	2
	Organizowanie Zespołów wychowawczych w szkole	15	15
	Wyjazdy z uczniami na wycieki, konkursy i olimpiady pozaszkolne	3	3
	Realizacja projektu „Ratujmy dzieciom wzrok”	1	13
	Opiniowanie funkcjonowania uczniów do MOPS, Sądu Rejonowego, PPP	31	31
	Warsztaty dla uczniów prowadzone przez przedstawiciela Uniwersyteckiej Szkoły Kształcenia Indywidualnego	15	289
	Stypendia socjalne	11	11
	Zasiłki szkolne	3	3
	Wyprawka szkolna	9	9
	Pomoc rzeczowa dla uczniów w trudnej sytuacji	9	9
	Wycieczka edukacyjna do Aresztu Śledczego	1	12
	Dostosowanie egzaminu maturalnego dla uczniów z orzeczeniem PPPP	10	10
	Współorganizowanie Artystycznych ferii	1	9
	Prowadzenie zajęć dla młodzieży na temat procedury Niebieskie Karty	7	101
	Realizowanie programu „ARS czyli jak dbać o miłość”	8	98
	Promowanie programu Dobry Start 300+	1	120
	Realizacja programu profilaktycznego „Wybierz życie – pierwszy krok”	4	114
Specjalny Ośrodek Szkolno Wychowawczy	Spotkania z rodzicami w gronie specjalistów i nauczycieli uczących	2x w roku	Rodzice wszystkich uczniów
	Współpraca z PPPP, psychiatrami, szpitalami dziecięcymi, instytucjami działającymi na rzecz dziecka – MOPS, GOPS,	Na bieżąco	
	Działania Klubu Aktywnego Rodzica	1 x m-c	10 rodziców
	Indywidualne spotkania z pedagogiem, psychologiem i pielęgniarką szkolną	60	Rodzice wszystkich uczniów

1.8. Zapewnienie dostępności konsultacji oraz poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy.

Na terenie Miasta Jeleniej Góry poradnictwa specjalistycznego, a także wsparcia w różnych obszarach funkcjonowania dzieci i młodzieży udziela także Publiczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna. W okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. z pomocy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej skorzystało 2.996 dzieci z czego 2.397 to dzieci z Miasta Jeleniej Góry.

Obszary, w jakich najczęściej pojawiały się problemy wymagające udzielania poradnictwa specjalistycznego to:

- trudności dydaktyczne, w tym specyficzne trudności w nauce,
- trudności wychowawcze, w tym objawy nadpobudliwości, ADHD, zagrożenie niedostosowaniem społecznym,
- wady i zaburzenia rozwoju mowy, w tym również trudności w komunikacji werbalnej,
- odroczenie od realizacji obowiązku szkolnego,
- problemy towarzyszące niepełnosprawnościom w tym również diagnoza i terapia autyzmu i zespołu Aspergera oraz wsparcie w szkole dla ucznia z autyzmem i ZA,
- zaburzenia wczesnorozwojowe (wczesne wspomaganie rozwoju małego dziecka),
- trudności i zaburzenia emocjonalne,
- niewydolność wychowawcza rodziców lub opiekunów,
- poradnictwo zawodowe,
- rozpad i zaburzony system rodzinny,
- zagrożenie uzależnieniem od komputera, alkoholu i środków psychoaktywnych,
- objęcie pomocą w szkole ucznia z trudnościami dydaktycznymi i wychowawczymi,
- trudności szkolne i objęcie pomocą w szkole ucznia cudzoziemca lub dziecka rodziców powracających z emigracji,
- przemoc w rodzinie,
- przemoc w mediach społecznościowych.

W ramach działań prowadzonych przez Publiczną Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną dzieci korzystały z następujących rodzajów terapii:

- terapia pedagogiczna, w tym zajęcia korekcyjno-kompensacyjne – 77 osób,
- terapia logopedyczna – 260 osób,
- terapia psychologiczna, w tym psychoterapia – 87 osób,
- inne zajęcia o charakterze terapeutycznym - w tym m.in.: wczesne wspomaganie rozwoju małego dziecka, terapia SI (integracji sensorycznej), terapia eeg biofeedback, pomoc psychologiczna i psychospołeczna – ogółem 98 osób,
- zajęcia grupowe aktywizujące do wyboru kierunku kształcenia i zawodu (prowadzone w szkołach i placówkach) – 135 uczniów,
- inne zajęcia grupowe prowadzone w szkołach i placówkach (w tym m.in. zajęcia dotyczące przemocy w internecie, zajęcia integrujące zespół klasowy; zajęcia ukierunkowane na poprawę komunikacji w zespole klasowym oraz rozwiązywanie sytuacji trudnych i konfliktowych w szkole; zajęcia ukierunkowane na profilaktykę uzależnień) – ogółem 285 osoby,
- interwencje kryzysowe – 54 osoby,
- inne formy pomocy indywidualnej, nie mające charakteru terapeutycznego – ogółem 815 osób,
- inne formy pomocy grupowej - 110 osób,
- indywidualne porady zawodowe – 61 osób,
- porady bez badań – 247 osób,
- badania przesiewowe mowy – 1. 195,

- badania przesiewowe słuchu w ramach programu „Słyszę”- 79,
- prelekcje i wykłady dla rodziców (dotyczące m.in.: roli rodziców w rozwoju dziecka przedszkolnego, zagrożeń dla rozwoju młodego człowieka, postępowania w przypadku zachowań agresywnych w przedszkolu i szkole, gotowości szkolnej, trudności adaptacyjnych w szkole, norm rozwoju mowy oraz wspomagania rozwoju mowy dziecka w wieku przedszkolnym; roli rodziców we wzmacnianiu motywacji zadaniowej i poznawczej dziecka w wieku szkolnym; roli rodziców w wyborze szkoły i zawodu) – ogółem 467 osób,
- punkty konsultacyjne dla rodziców po badaniach przesiewowych –192 osoby,
- udział w pracach zespołów ds. pomocy dziecku oraz zespołów wychowawczych w szkole – 99 osób,
- indywidualne konsultacje dla rodziców z psychologiem, neurologopedą i oligofrenopedagogiem – 94 osoby.

Rodzaj działań, jakie również podejmowała w 2019 r. Publiczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Jeleniej Górze na rzecz podniesienia kompetencji rodzin tego wymagających w zakresie pełnienia prawidłowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych to:

- grupa wsparcia dla rodziców dzieci z trudnościami wychowawczymi i emocjonalnymi – 12 osób (spotkania 1x/mies.).
- „Szkoła dla rodziców” (cykl cotygodniowych, 4-godzinnych warsztatów w edycji wiosennej i jesiennej) – ogółem 27 osób.
- terapia rodzin – 23 rodziny.

W celu podnoszenia kompetencji rodziców i wypełniania przez nich funkcji opiekuńczo – wychowawczych w sposób prawidłowy działania podejmował Dział Interwencji Kryzysowej Przeciwdziałania Przemocy i Uzależnieniom, który w ramach swoich zadań statutowych udzielał rodzicom konsultacji i poradnictwa, a także udostępniał informacje.

Jak wynika z danych uzyskanych z ww. działu, najczęściej u dzieci i młodzieży obserwowalne były działania destrukcyjne polegające na sygnalizowaniu myśli samobójczych i samookaleczaniu się. U dzieci w sytuacjach kryzysowych rodziło się poczucie pustki, frustracji i złości z powodu skumulowanych problemów w rodzinie (np. bezrobocie, alkoholizm, przemoc w rodzinie, brak środków finansowych, zaniedbywanie dzieci, zadłużenie rodziny, itp.). Z powodu narastającego kryzysu w rodzinach psychologowie i pedagodzy udzielali wsparcia rodzicom i pomagali w rozpoznawaniu potrzeb dzieci. Wsparcia udzielali: psycholog, pedagog, radca prawny, lekarz psychiatra.

1.9. Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom z rodzin niewydolnych wychowawczo oraz uczniom szkół podstawowych i szkół kształcenia specjalnego.

W 2019 r. na terenie Miasta Jeleniej Góry funkcjonowało 10 świetlic szkolnych, oferujących łącznie 1.678 miejsc. W roku sprawozdawczym z zajęć w świetlicach szkolnych skorzystało 1.741 uczniów. Dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo znalazły również opiekę w 5 świetlicach środowiskowych funkcjonujących w Jeleniej

Górze. Liczba dzieci, objętych opieką w świetlicach środowiskowych w 2019 r. wyniosła około 135.

W strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2019 r, działała także **Świetlica dla Dzieci „Jelonek”**, która w 2016 r. została włączona do Działu Opieki nad Rodziną i Dzieckiem. Była przeznaczona dla 30 dzieci z terenu Jeleniej Góry wywodzących się ze środowisk zagrożonych wykluczeniem. Średnia miesięczna frekwencja w 2019 r. to 10 podopiecznych.

W związku z powyższym ww. świetlica została zamknięta z dniem 31.12.2019 r.

1.10. Doradztwo zawodowe dla młodzieży, docelowo zmierzające do zdobycia zawodu i usamodzielnienia.

Z indywidualnych porad zawodowych świadczonych dla młodzieży przez Publiczną Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną, w 2019 r. skorzystało 61 osób.

1.11. Tworzenie warunków do działania rodzin wspierających.

W roku sprawozdawczym nie organizowano szkoleń dla rodzin wspierających z uwagi na brak zainteresowania społecznego tym zagadnieniem.

1.12. Organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży.

Jak wynika z danych otrzymanych od Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w okresie wakacji 2019 r. zorganizowane zostały półkolonie, kolonie i obozy wyjazdowe dla 612 dzieci. Wskazane wyżej formy wypoczynku zorganizowane zostały przez 9 organizacji pozarządowych. W 2019 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zorganizował dla 50 dzieci pobyt na koloniach letnich w Mrzeżynie. Koszt kolonii wynoszący 50.000,00 zł został w całości pokryty ze środków pochodzących z opłat za wydawane zezwolenia na sprzedaż alkoholu. Kolejnych 10 dzieci miało zapewniony pobyt na koloniach letnich w Dźwirzynie oraz Międzywodziu, zorganizowanych przez Kuratorium Oświaty we Wrocławiu.

1.13. Rozwijanie aktywnych form integracji społecznej wśród osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz upowszechnianie aktywnej integracji (aktywizacja zawodowa, edukacja społeczna i zdrowotna).

W roku sprawozdawczym większość działań mający na celu rozwijanie integracji społecznej prowadził **Klub Integracji Społecznej**. Spotkania samopomocowej grupy „Razem” odbywały się średnio 4 razy w miesiącu, gdzie średnia miesięczna frekwencja wyniosła 10 osób.

2. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny poprzez zabezpieczenie jej podstawowych potrzeb.

2.1. Udzielanie świadczeń pomocy społecznej oraz kierowanie osób do podjęcia prac społecznie użytecznych.

W 2019 r. w ramach świadczeń pomocy społecznej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jeleniej Górze udzielił pomocy finansowej, w naturze i usługach udzielono 2.426 osobom, a łączny koszt świadczeń wyniósł 13.636.295,55 zł. W tej kwocie uwzględniono:

- zasiłki stałe w kwocie 3.584.391,31 zł dla 709 osób,
- zasiłki okresowe w kwocie 1.016.542,87 zł dla 624 osób,
- zasiłki celowe w kwocie 732.479,39 zł dla 956 osób,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi na kwotę 68.908,41 zł dla 8 osób,
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania w kwocie 1.478.997,12 zł dla 405 osób,
- realizacja programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” w kwocie 1.065.399,21 zł dla 1.444 osób (w tym dla 688 osób w gotówce oraz dla 848 osób w formie gorącego posiłku),
- składki na ubezpieczenie zdrowotne na kwotę 293.599,99 zł dla 618 osób,
- wynagrodzenie dla opiekunów prawnych na kwotę 28.363,01 zł dla 11 opiekunów,
- opłaty za pobyt mieszkańców Jeleniej Góry w domach pomocy społecznej w kwocie 5.367.614,23 zł dla 194 osób,

W okresie sprawozdawczym na pokrycie skutków zdarzenia losowego osobom uprawnionym przyznano 1 świadczenie na kwotę 500,00 zł. Natomiast na pokrycie kosztów pochówku dla 12 osób wydatkowano kwotę 27.540,00 zł.

W okresie sprawozdawczym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej sporządził i przekazał do Powiatowego Urzędu Pracy w Jeleniej Górze listę 232 osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, które mogą zostać skierowane do wykonywania prac społecznie użytecznych, w tym 94 kobiety i 138 mężczyzn. Z powodu odmowy podjęcia prac społecznie użytecznych lub ich przerwania, jak również z powodu braku współdziałania osoby lub rodziny z pracownikiem socjalnym w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej, odmowy zawarcia kontraktu socjalnego lub niedotrzymywania jego postanowień, czy też nieuzasadnionej odmowy podjęcia zatrudnienia w 2019 r. wydano 32 decyzji odmawiających przyznania świadczeń z pomocy społecznej.

Wśród podmiotów, w których skierowane osoby wykonywały prace społeczno – użyteczne wymienić można: Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Jeleniogórskie, Bursa Szkolna nr 1, Centrum Opieki nad Dzieckiem „Dąbrówka”, Dom Pomocy Społecznej "Pogodna Jesień", Dzienny Dom Pomocy Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Międzyszkolny Ośrodek Sportu, Miejskie Przedszkole Nr 13, Miejskie Przedszkole nr 2, Młodzieżowy Dom Kultury, Miejski Dom Kultury "Muflon", Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii, Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Szkoła Podstawowa nr 10, Szkoła Podstawowa nr 11, Szkoła

Podstawowa nr 2, Szkoła Podstawowa nr 3, Szkoła Podstawowa nr 6, Szkoła Podstawowa nr 7, Szkoła Podstawowa nr 8, Zdrojowy Teatr Animacji, Zespół Szkół Przyrodniczo-Usługowych i Bursy Szkolnej, Zespół Szkół Elektronicznych, Szkoła Podstawowa nr 13, Jeleniogórskie Stowarzyszenie Osób Bezrobotnych, „Przystań Twórcza - Cieplickie Centrum Kultury”, Szkoła Podstawowa nr 5.

2.2. Przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W 2019 roku **zasiłki rodzinne** wypłacono na rzecz 2.735 dzieci na kwotę 3.661.883,00 zł. Osoby, które mają prawo do zasiłku rodzinnego, mogą być również uprawnione do dodatków. W okresie sprawozdawczym do zasiłku rodzinnego wypłacono dodatki na kwotę 1.864.812 zł z tytułu:

- urodzenia dziecka na rzecz 140 dzieci na kwotę 140.000,00 zł,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego na rzecz 68 dzieci na kwotę 314.555,00 zł,
- samotnego wychowywania dziecka na rzecz 182 dzieci na kwotę 433.507,00 zł,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka na rzecz 249 dzieci na kwotę 317.990,00 zł,
- rozpoczęcia roku szkolnego na rzecz 1.730 dzieci na kwotę 173.000,00 zł,
- podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania na rzecz 29 dzieci na kwotę 27.100,00 zł,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej na rzecz 402 dzieci w kwocie 458.660,00 zł,
- jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka wypłacono na rzecz 365 dzieci na kwotę 365.000,00 zł.

W roku 2019 wypłacono również świadczenia rodzicielskie na rzecz 106 dzieci w łącznej wysokości 1.168.559,00zł.

Ustawa o świadczeniach rodzinnych wprowadziła trzy rodzaje świadczeń, których przyznanie wiąże się bezpośrednio z niepełnosprawnością wnioskodawców, bądź też osób pozostających pod ich opieką. Z tego tytułu wypłacono:

- **zasiłek pielęgnacyjny** przyznawany jest w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji – w 2019 roku wypłacono zasiłek 2.721 osobom na łączną kwotę 6.183.767,00 zł

- **świadczenie pielęgnacyjne** przysługuje z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczność stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczność stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności – w 2019 roku wypłacono świadczenie 321 osobom na łączną kwotę 6.078.373,00 zł

- **specjalny zasiłek opiekuńczy** przysługuje z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji – w 2019 roku wypłacono zasiłek 60 osobom na łączną kwotę 443.108,00 zł.

Ponadto osobom uprawnionym opłacane były **składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe**. Takie świadczenia otrzymało 292 osób na kwotę 1.410.003,97 zł.

Na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów wypłacany był **zasiłek dla opiekuna**, który przysługuje danej osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa z dniem 1 lipca 2013 r., na podstawie uznanego za niekonstytucyjny art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw. Zasiłek dla opiekuna w 2019 r. wypłacono 21 osobom na łączną kwotę 154.224,00 zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego w okresie sprawozdawczym wypłacono 761 osobom uprawnionym na kwotę 3 536 186,00 zł. W 2019 r. wobec dłużników alimentacyjnych podejmowano następujące działania:

- informacje przekazywane komornikowi sądowemu mające wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego wobec 284 osób,
- wnioski do starosty o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego, skierowanie dłużnika do robót publicznych lub prac organizowanych na zasadach robót publicznych, oraz informacji od starosty o braku możliwości realizacji art. 5 ust. 3 pkt 2 i 3 ustawy wobec 25 osób,
- skierowanie wniosku o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego wobec 137 osób,
- skierowanie wniosku o zatrzymanie oraz zwrot zatrzymanego prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego wobec 23 osób.

Ponadto tutejszy Ośrodek w roku 2019 wypłacił **jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka**, o którym mowa w art.10 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” w wysokości 28.000,00 zł, tj. siedmiu osobom uprawnionym w wysokości po 4.000,00 zł jednorazowo.

Od dnia 1 kwietnia 2016 r. rozpoczęła się realizacja programu rządowego **„Rodzina 500+”** wprowadzonego ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U.,2017 poz. 1851 z późn.zm.). W ramach tego programu ustanowiono świadczenie pieniężne w postaci świadczenia wychowawczego w wysokości 500,00 zł miesięcznie na każde dziecko do ukończenia 18 roku życia.

W związku z realizacją zadań wynikających z powyższej ustawy Ośrodek wypłacił w roku 2019 świadczenia wychowawcze w łącznej kwocie 46.859.953,29 zł. Według stanu na dzień 31.12.2019 r. liczba dzieci, na które przysługiwało prawo do świadczenia wychowawczego wyniosła 10.370 dzieci.

Ponadto od dnia 1 lipca 2018 r. rozpoczęła się realizacja programu rządowego „Dobry start” wprowadzonego zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu (Dz. U. z 2018 r. poz. 1061). W ramach tego programu ustanowiono świadczenie pieniężne w wysokości 300,00 zł jednorazowo na każde dziecko lub osobę uczącą się do ukończenia 20 roku życia, a w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności do 24 roku życia. W związku z realizacją zadań wynikających z powyższego rozporządzenia Ośrodek wypłacił w roku 2019 świadczenie „Dobry start” w łącznej kwocie 2.127.900,00 zł.

2.3. Realizacja zadań PFRON z zakresu rehabilitacji społecznej.

W ramach rehabilitacji społecznej w 2019 roku realizowano następujące zadania:

1. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych na kwotę 183.482,00 zł. Liczba ubiegających się o dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych ogółem wyniosła 365 osób, w tym 135 opiekunów. Wypłacono dofinansowanie dla 180 osób, w tym 76 opiekunów.
2. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych. Na zadanie to wpłynęły 28 wniosków (28 imprez), na kwotę 116.510,00 zł. Przedmiotowe wnioski złożyło 13 organizacji pozarządowych. Kwota wydatkowana na to zadanie wyniosła 49.277,00 zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, przy jednoczesnej pozytywnej opinii Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych, przyznał dofinansowanie do organizacji 17 imprez. W imprezach tych wzięło udział łącznie 1.273 osoby niepełnosprawne.

3. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny oraz przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów. Wydatkowano kwotę 415.941,00 zł, w tym na:

- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla 7 niepełnosprawnych osób na kwotę 11.022,00 zł,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla 1 podmiotu prowadzącego działalność związaną z rehabilitacją osób niepełnosprawnych na kwotę 3.500,00 zł,
- dofinansowanie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze dla 754 osób na kwotę 401.419,00 zł.

Należy podkreślić, że dofinansowanie do zaopatrzenia w środki pomocnicze i przedmioty ortopedyczne jest niezmiernie ważnym zadaniem, gdyż są to środki i sprzęty niezbędne do godnego i pełniejszego funkcjonowania tych osób w środowisku. Należą do nich: protezy kończyn i protezy piersi, aparaty słuchowe i systemy FM, wózki inwalidzkie, materace i poduszki przeciwoleżynowe, ortezy, obuwie i gorsety ortopedyczne, peruki, kule, pieluchomajtki, worki stomijne i cewniki, aparaty na bezdech senny, urządzenia multifunkcyjne.

4. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych przeznaczono kwotę 232.000,00 zł, a wydatkowano i rozliczono 229.950,00 zł. W ramach poszczególnych barier przyznano dofinansowanie do likwidacji:

- barier architektonicznych, w tym dostosowanie pomieszczeń mieszkalnych do potrzeb osób niepełnosprawnych, dofinansowanie zakupu uchwytów funkcjonalnych, dostosowanie łazienek, likwidację progów, poszerzanie otworów drzwiowych, wykonanie posadzek antypoślizgowych,
- barier technicznych, w tym centralnego ogrzewania bezobsługowego, zakup uchwytów funkcjonalnych, schodolazów, pralek, zmywarek, płyt indukcyjnych, krzeseł kąpielowych, robotów odkurzających samojezdnych oraz opraw okularowych,
- barier w komunikowaniu się, w tym na zakup komputerów oraz tabletów z przyłączem do internetu.

5. Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej. W 2019 r. przeznaczono na to zadanie kwotę 1.085.760,00 zł. Na terenie Miasta Jeleniej Góry funkcjonują 2 warsztaty terapii zajęciowej:

- przy Polskim Towarzystwie Walki z Kalectwem Oddział Terenowy w Jeleniej Górze, w którym rehabilitowanych jest 20 osób niepełnosprawnych z różnymi schorzeniami, dofinansowanie na kwotę 361.920,00 zł,
- przy Polskim Stowarzyszeniu na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Jeleniej Górze dla 40 osób z niepełnosprawnością intelektualną, dofinansowanie na kwotę 723.840,00 zł.

Roczny koszt pobytu w WTZ jednego uczestnika, pokrywany ze środków PFRON, wyniósł 18.096,00 zł. Należy podkreślić, iż 10% ogólnych kosztów działalności WTZ sfinansowane jest ze środków budżetu Miasta Jeleniej Góry tj. w wysokości 83.660,47 zł oraz budżetu Powiatu Jeleniogórskiego w kwocie 36.979,53 zł. Dział Rehabilitacji prowadzi nadzór merytoryczny i finansowy nad działalnością ww. placówek.

Miasto Jelenia Góra jest także uczestnikiem programów celowych ogłaszanych przez PFRON.

W roku sprawozdawczym realizowano 1 program celowy, tj. „**Aktywny samorząd**”. Rok 2019 to ósmy rok działania programu. W trakcie realizacji programu złożono 107 wniosków na łączną kwotę 438.738,99 zł. Przyznano dofinansowanie 105 osobom niepełnosprawnym, na łączną kwotę 406.556,00 zł w ramach następujących obszarów:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową:

- 1) Obszar A – likwidacja bariery transportowej:
 - a) Zadanie 2 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, 1 osoba, kwota 1.425,00 zł.
- 2) Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:
 - a) Zadanie 1, 3 i 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, 26 osób, kwota 135.817,00 zł.
 - b) Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania, 1 osoba, kwota 2.000,00 zł.
- 3) Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

- a) Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, 2 osoby, kwota 20.000,00 zł,
 - b) Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, 2 osoby, kwota 5.306,00 zł,
 - c) Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości, 4 osoby, kwota 62.600,00 zł.
 - d) Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania do wózka ręcznego, 2 osoby, kwota 8.302,00 zł.
- 4) Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej, 9 osób, kwota 12.816,00 zł.

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, wsparcia udzielono 58 osobom na kwotę 158.293,00 zł.

2.4. Pomoc materialna dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

Jak wynika z danych przekazanych przez Departament Edukacji Wydział Finansowania i Zarządzania Oświatą Urzędu Miasta Jeleniej Góry w roku szkolnym 2018/2019 (tj. w okresie od stycznia do czerwca 2019) - 412 dzieci objętych było pomocą w formie stypendium, natomiast na rok szkolny 2019/2020 (tj. od września do grudnia 2019 r.) przyznanych zostało 373 stypendia. Dodatkowo w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. przyznano 13 zasiłków szkolnych.

2.5. Pomoc w formie dodatku mieszkaniowego i energetycznego.

Jak wynika z danych uzyskanych z Wydziału Gospodarki Mieszkaniowej Referatu Dodatków Mieszkaniowych – w 2019 r. dodatek mieszkaniowy został przyznany 519 gospodarstw domowym, natomiast dodatek energetyczny otrzymało 517 gospodarstw domowych.

2.6. Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W roku 2019 na realizację zadań, wykonywanych przez Dział Opieki nad Rodziną i Dzieckiem, związanych z organizowaniem opieki w rodzinach zastępczych dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, wsparciem pełnoletnich wychowanków opuszczających rodzinną pieczę zastępczą wydatkowano kwotę 2.017.091,80 zł, przy czym 404.019,38 zł przekazano powiatom, na terenie których przebywają w rodzinach zastępczych dzieci będące mieszkańcami Jeleniej Góry.

Kwota ta została wydatkowana na:

- pomoc pieniężną na częściowe pokrycie kosztów utrzymania 148 dzieci w 114 rodzinach zastępczych (4 rodziny zastępcze zawodowe, 21 rodzin zastępczych niezawodowych i 89 rodzin spokrewnionych) w wysokości 1.422.171,81 zł, w tym również świadczenia podstawowe na utrzymanie dzieci pochodzących z terenu innych powiatów, a przebywające w rodzinach zastępczych w Jeleniej Górze,

- pomoc pieniężną na częściowe pokrycie kosztów utrzymania 36 dzieci w 30 rodzinach zastępczych w wysokości 404.019,38 zł, w tym również świadczenia podstawowe na utrzymanie dzieci pochodzących z miasta Jeleniej Góry przebywające na terenie innych powiatów,
- pomoc pieniężną na usamodzielnienie wypłaconą 4 wychowankom rodzin zastępczych w wysokości 20.818,00 zł,
- pomoc na zagospodarowanie wypłaconą 5 wychowankom rodzin zastępczych w wysokości 7.885,00 zł,
- pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki wypłaconą 22 wychowankom rodzin zastępczych w wysokości 110.343.65 zł,
- jednorazową pomoc pieniężną na pokrycie wydatków związanych z przyjmowaniem dziecka do rodziny zastępczej, wypłacona 25 dzieciom w 9 rodzinach zastępczych w wysokości 29.050.00 zł,
- dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania wypłacone 11 wychowankom w wysokości 3.300,00 zł,
- świadczenie na przeprowadzenie niezbędnego remontu wypłacone 1 zawodowej rodzinie zastępczej w wysokości 3.750,00 zł,
- świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania lokalu dla 3 zawodowych rodzin zastępczych w wysokości 15.753.96 zł.

Od roku 2016 rodziny zastępcze zostały objęte wsparciem w postaci **dodatku wychowawczego**, zwanym „500+”, który przysługuje na każde dziecko umieszczone w pieczy zastępczej do ukończenia przez nie 18 roku życia. Na ten cel w analizowanym okresie zostały wykorzystane środki w wysokości 651.001,28 zł (wraz z kosztami obsługi).

Od 01.07.2019 r. zgodnie z art. 113 a na wniosek dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego, dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu specjalistyczno-terapeutycznego, dyrektora regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej oraz dyrektora interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego, składany w powiatowym centrum pomocy rodzinie właściwym ze względu na miejsce położenia placówki lub ośrodka, na każde umieszczone w tych placówkach i ośrodkach dziecko w wieku do ukończenia 18. roku życia przysługuje **dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego** określonego w przepisach o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Na ten cel w analizowanym okresie zostały wykorzystane środki w wysokości 323.013.99 zł wraz z kosztami obsługi.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”, dzieci wychowywane w rodzinach zastępczych oraz wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych otrzymali wsparcie w postaci świadczenia 300,00 zł jednorazowo. Z programu skorzystało łącznie 197 dzieci na kwotę 61.062,10 zł (wraz z kosztami obsługi).

W ramach świadczeń pieniężnych wydatkowano kwotę 33.207.60 zł wypłaconą wychowankom placówek opiekuńczo-wychowawczych z przeznaczeniem na świadczenia pieniężne z tytułu kontynuowania nauki. W 2019 r. żaden pełnoletni wychowanek placówki opiekuńczo-wychowawczej nie złożył wniosku o przyznanie pomocy na zagospodarowanie i usamodzielnienie.

W 2019 r. na utrzymanie dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wydatkowano łącznie kwotę 3.905.851,64 zł. W kwocie tej mieści się:

- dotacja na utrzymanie dzieci w Domu Dla Dzieci nr 1 „Nadzieja”, prowadzonego przez Karkonoskie Stowarzyszenie Pomocy Dziecku i Rodzinie „Nadzieja” w Jeleniej Górze w wysokości 695.499,48 zł,
- dotacja na utrzymanie dzieci w Domu Dla Dzieci nr 2 „Nadzieja”, prowadzonego przez Karkonoskie Stowarzyszenie Pomocy Dziecku i Rodzinie „Nadzieja” w Jeleniej Górze w wysokości 711.740,79 zł,
- dotacja na utrzymanie dzieci w Domu Dla Dzieci nr 3 „Nadzieja”, prowadzonego przez Karkonoskie Stowarzyszenie Pomocy Dziecku i Rodzinie „Nadzieja” w Jeleniej Górze w wysokości 698.612,29 zł,
- dotacja na utrzymanie dzieci w Domu Dla Dzieci nr 4 „Nadzieja”, prowadzonego przez Karkonoskie Stowarzyszenie Pomocy Dziecku i Rodzinie „Nadzieja” w Jeleniej Górze w wysokości 712.830,98 zł,
- koszty utrzymania dzieci w Domu Dla Dzieci nr 5 „Nadzieja”, prowadzonego przez Karkonoskie Stowarzyszenie Pomocy Dziecku i Rodzinie „Nadzieja” w Jeleniej Górze w wysokości 674.502,35 zł,
- opłata za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów w wysokości 381.665,75 zł.

2.7. Objęcie rodzin wielodzietnych programem zniżek w ramach Jeleniogórskiej Karty Dużej Rodziny i Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny.

W 2019 r. zostało wydanych 920 Ogólnopolskich Kart Dużej Rodziny, liczba osób w rodzinach, które korzystają z tej formy wsparcia od początku trwania programu tj. od 02.01.2015 r. do końca 2019 r. wynosi 3.075 osób. Jeżeli chodzi o Jeleniogórską Kartę Dużej Rodziny, w 2019 r. wydanych zostało 1.756 kart, liczba osób w rodzinach, które korzystają z tej formy wsparcia wynosi 1.756 osób.